

**LETNI KURS SZKOLENIOWY W ZAKRESIE WYKORZYSTANIA
FOTOGRAFII LOTNICZEJ
W BADANIACH ŚRODOWISKA GEOGRAFICZNEGO**

W dniach 4—9 września 1978 roku odbył się letni kurs szkoleniowy w zakresie przydatności podstawowych technik fotograficznych w interpretacji środowiska geograficznego. Kurs zorganizowano w Stacji Naukowo-Badawczej Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Szymbarku koło Gorlic. Organizatorem była Komisja Fotointerpretacji przy Zarządzie Głównym Polskiego Towarzystwa Geograficznego przy współudziale Pracowni Fotointerpretacji Geograficznej Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego. Szkoleniowy charakter kursu ograniczał liczbę uczestników. Zatem udział wzięli głównie przedstawiciele ośrodków uniwersyteckich, którzy zajmują się dydaktyką w zakresie fotointerpretacji. Reprezentowane były następujące ośrodki naukowe: Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Gdański. Ponadto uczestniczyli też przedstawiciele Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie, Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu, Akademii Rolniczej we Wrocławiu oraz gość z Czechosłowacji, wielokrotny uczestnik spotkań fotointerpretatorów polskich — dr R. Čapek z Uniwersytetu Karola w Pradze.

Program kursu przedstawiał się następująco:

4 IX 1978 — dzień organizacyjny.

5 IX 1978 — uczestnicy zapoznali się z problematyką naukowo-badawczą realizowaną przez Stację Terenową Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN. Wykład na ten temat wygłosił E. Gil, kierownik tejże stacji. Dokonał on analizy problematyki badawczej i szczegółowej charakterystyki fizyczno-geograficznej okolicy, popartej licznymi opracowaniami syntetycznymi, oraz wskazał na duże osiągnięcia praktyczne (Stacja jest organem opiniującym niektóre poczynania gospodarcze, a szczególnie budowlane). Następnie uczestnicy zwiedzili pracownie

Stacji, poczynając od doświadczalnych poletek spływowych. W godzinach popołudniowych odbyła się wycieczka do dolinki Bielanki, podczas której E. Gil wprowadził w specyfikę środowiska geograficznego okolicy — miejsca przyszłej fotointerpretacji terenowej, eksponując szczególnie zagadnienia związane z osuwiskami — zjawiskiem bardzo istotnym dla tego rejonu.

6 i 7 IX — odbyła się terenowa interpretacja zdjęć lotniczych (każdy uczestnik zinterpretował jedną stereoparę). Podstawowym materiałem były panchromatyczne zdjęcia lotnicze w przybliżonej skali 1 : 3 000, a uzupełnienie stanowiły czarno-białe zdjęcia podczerwone i barwne (technicznie nieco słabsze). Praca terenowa polegała na dokładnym uczytelnieniu zdjęć w zakresie użytkowania ziemi, podstawowych zjawisk hydrograficznych, geomorfologicznych i antropogenicznych oraz konfrontacji obrazu rzeczywistego ze zdjęciami w podczerwieni i barwnymi celem stwierdzenia, które z dostępnych technik fotografowania przedstawiają najbardziej optymalną informację i jakie cechy są istotne w tematycznej interpretacji wymienionych obiektów. Ponadto M. Kotarba zreferowała program szkolenia i doświadczenia wyniesione ze stażu fotointerpretacyjnego odbytego w ITC w Enschede w Holandii. Wystąpienie swoje bogato zilustrowała przezroczami obrazów satelitarnych, szczególnie z obszaru Polski południowej.

8 IX — dokonano kameralnej interpretacji zdjęć lotniczych i wykonano czystorysy opracowań według jednolicie przyjętej legendy.

9 IX — dzień dyskusji wokół trzech zagadnień, a mianowicie:

1) wyników interpretacji terenowej i kameralnej oraz przydatności poszczególnych technik fotograficznych do badań geograficznych,

2) programu specjalizacji w zakresie fotointerpretacji utworzonej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego w ramach kartografii,

3) projektu wydania albumu fotointerpretacyjnego: „Polska z lotu ptaka”. Przygotowane dwie wersje projektu dwustronicowej planszy albumu — krakowską i warszawską postanowiono przekazać do wydawnictwa celem wyboru właściwej, a następnie poszczególne ośrodki uniwersyteckie opracują po 5—6 plansz typowych krajobrazów geograficznych ze swego obszaru.

Postanowiono też opracować wynik interpretacji terenowej w postaci kalki interpretacyjnej i powielić ją oraz rozesłać do wszystkich uczestników kursu wraz z kompletem zdjęć panchromatycznych. Zadania tego podjęła się Pracownia Fotointerpretacji Geograficznej Uniwersytetu Warszawskiego.

Spotkanie było bardzo kształcące, dobrze przygotowane zarówno organizacyjnie, jak i merytorycznie. Uczestnicy wzbogacili swą wiedzę o poznanie przydatności różnych technik fotograficznych w określonych sytuacjach terenowych.

ANDRZEJ T. JANKOWSKI

**SUMMER SCHOOL OF UTILIZING AERIAL PHOTOGRAPHS
IN INVESTIGATIONS INTO THE GEOGRAPHICAL ENVIRONMENT**

S u m m a r y

From 4—9th September 1978 the Scientific Investigative Station of the Institute of Geography and Spacial Management of the Polish Academy of Sciences held a summer course on the usability of basic photographic techniques (panchromatic, spectrozonal and infrared photographs) in the interpretation of the geographical environment, in Szymbark near Gorlic. The organizer was the Commission of Photointerpretation of the Geographical Society with cooperation Department of Geographical and Regional Studies of Warsaw University. In the course 22 academic teachers occupied with teaching in the field of photointerpretation took part. The programme of lectures included; the study of the investigative topics of the Station; the field section — reading and interpretation of photographs and the indoors part — elaboration of results of terrain interpretation.

Translated by Peter L. McGuire

ANDRZEJ T. JANKOWSKI

**L'ÉCOLE D'ÉTÉ DE L'EMPLOI DES PHOTOGRAPHIES AÉRIENNES
POUR LES RECHERCHES DU MILIEU GÉOGRAPHIQUE**

R é s u m é

Du 4 au 9 septembre 1978 a eu lieu l'école d'été à Szymbark près Gorlice (Station Scientifique de l'Académie de Sciences). L'objectif de cet école était d'étudier l'utilité des techniques photographiques fondamentales dans l'interprétation du milieu géographique.

C'est la Commission de Photointerprétation de la Société Géographique Polonaise qui a été l'organisateur de cet école, en collaboration avec Laboratoire de Photointerprétation Géographique de l'Institut de Géographie et des Etudes Régionales de l'Université à Varsovie.

Les nombreux travailleurs de la science (22 instituteurs) s'occupant de la didactique dans le domaine de la photointerprétation ont participé à ce stage. Son programme abordait les questions des recherches scientifiques de la Station Scientifique les travaux et l'interprétation sur le terrain et l'élaboration des résultats de l'interprétation.

Traduit par Teresa Korba-Fiedorowicz